

CO₂-Prestatieladder

Jaarverslag 2023

Organisatie: JAJO
Contactpersoon: Judith Doorn

Publicatiedatum: 11-11-2024
Versie: 1.0

Inhoudsopgave

1	Inleiding van de CO₂-Prestatieladder	3
2	JAJO. Closing the circle, together	4
2.1	Over JAJO	4
2.2	Energiebeleid	4
2.3	Het jaar 2023	5
3	CO₂-emissies 2023	6
3.1	JAJO (wereldwijd)	6
3.2	JAJO (Europa)	7
3.3	JAJO (Caribbean)	7
4	CO₂-reductiedoelstellingen en voortgang	9
4.1	Doelstellingen scope 1 en 2	9
4.1.1	Hoofddoelstelling (Europa)	9
4.1.2	Hoofddoelstelling (Caribbean)	9
4.1.3	Hoofddoelstelling (wereldwijd)	9
4.1.4	Subdoelstellingen (Europa)	10
4.1.5	Subdoelstellingen (Caribbean)	10
4.1.6	Energie reductiedoelstelling	10
4.2	Doelstellingen Scope 3	10
4.3	Voortgang	11
4.3.1	Voortgang CO ₂ -reductie (Europa)	11
4.3.2	Voortgang CO ₂ -reductie (Caribbean)	12
4.3.3	Voortgang CO ₂ -reductie (wereldwijd)	13
4.3.4	Voortgang energie reductie	13
5	Plan van aanpak	14
5.1	Maatregelen, planning, en verantwoordelijke(n) scope 1 en 2	14
5.2	Maatregelen, planning, en verantwoordelijke(n) scope 3	17
5.3	Kwantitatieve reductie scope 1 en 2	18
5.4	Gerealiseerde maatregelen in 2023	19
	Copyright & Colofon	20

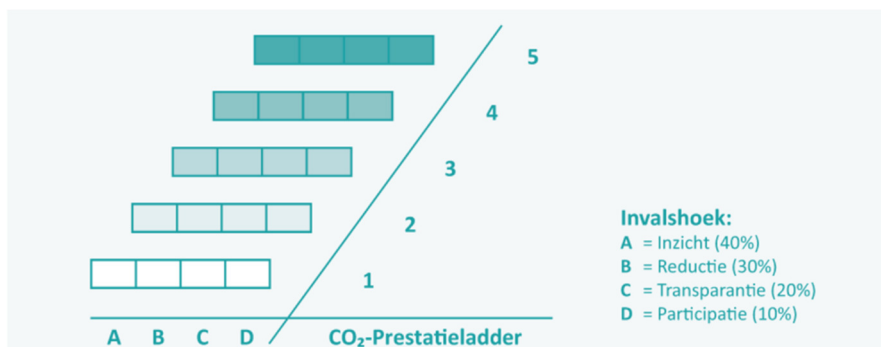
1 Inleiding van de CO₂-Prestatieladder

De CO₂-Prestatieladder is een managementsysteem dat zich richt op CO₂-reductie, energiebesparing en het gebruik van duurzame energie binnen de bedrijfsvoering en in projecten en in de keten. Het systeem vereist continue verbetering van inzicht, verdere CO₂-reductiemaatregelen, communicatie en samenwerking in de bedrijfsvoering. Het helpt organisaties met het structureren van interne bedrijfsprocessen rondom verduurzaming en het opzetten van duurzaamheidsverslaggeving met een focus op CO₂. Naast het maatschappelijke belang van duurzaamheid biedt het ook kansen voor het inspireren van interne en externe belanghebbenden, onderscheiding ten opzichte van concurrenten, kostenbesparing en het voldoen aan wetgeving. Daarnaast kan het certificeren op de CO₂-Prestatieladder voordeel opleveren in aanbestedingen van (publieke) opdrachtgevers. Hoe meer een organisatie zich inspant om CO₂ te reduceren, hoe meer kans op gunning bij een opdracht.

De CO₂-Prestatieladder kent vijf niveaus, waarbij niveau één, twee en drie zich richten op de eigen organisatie en niveau vier en vijf een stap maken naar de keten van de organisatie. Om de ladder te beklimmen naar een volgend niveau moet aan alle verplichte normen van onderliggende niveaus worden voldaan. Ieder niveau omvat de volgende vier invalshoeken:

- A. Inzicht** maakt een organisatie bewust van de eigen CO₂-prestatie, de risico's en kansen, biedt de organisatie informatie die ze kan gebruiken voor het formuleren van effectieve doelstellingen en maatregelen om de CO₂-uitstoot te reduceren, en waar de communicatie en samenwerking zich op dient te richten. Invalshoek A stimuleert organisaties om eigen uitstoot en in de keten te kennen. De organisatie realiseert continue verbetering in de diepgang, reikwijdte en efficiëntie van inzicht en kwaliteit van de emissie-inventaris.
- B. Reductie** creëert kansen voor het terugdringen van energieverbruik en CO₂-uitstoot, en bevordert samenwerking zodat de meest efficiënte opties voor reductie in de keten worden aangepakt. De organisatie realiseert continue verbetering van de efficiëntie van maatregelen, in het vaststellen en behalen van doelen en het aantonen van voortgang op doelstellingen en maatregelen.
- C. Transparantie** stimuleert de creatieve betrokkenheid van medewerkers. Ook weten organisaties van elkaars inzet, en kan een organisatie door anderen worden aangesproken op de ambities en vorderingen. De organisatie realiseert continue verbetering in de diepgang en verspreiding van de communicatie en in het verwerken van inbreng van de interne en externe belanghebbenden.
- D. Participatie** laat een organisatie investeren in samenwerking, delen van eigen kennis en daar waar mogelijk gebruikmaken van kennis die elders is ontwikkeld. De organisatie realiseert continue verbetering in het selecteren van nuttige initiatieven en het toepassen van de kennis in de organisatie.

Een erkende certificerende instantie beoordeelt de activiteiten en bepaalt het niveau van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle invalshoeken van de ladder. In onderstaand figuur wordt bovenstaande tekst schematisch weergegeven met de bijbehorende weging van de invalshoeken voor certificering (bron: Handboek CO₂-Prestatieladder 3.1, SKAO).

2 JAJO. Closing the circle, together

Een duurzame toekomst is wat JAJO betreft de enige toekomst. Daarvoor zijn dappere bedrijven nodig, waar JAJO er één van wil zijn. De komende 10 jaar zijn cruciaal. Er is veel kennis, creativiteit en doorzettingsvermogen nodig om de transitie te maken. JAJO wil haar verantwoordelijkheid nemen en is klaar om een nieuw, duurzaam fundament te leggen.

We hopen anderen te inspireren en te activeren om ons voorbeeld te volgen. Want verduurzamen kunnen we niet alleen, dat moeten we samen met de hele vastgoedsector doen. Dat is ook wat onze missie – Closing the circle, together – benadrukt: veranderingen zijn alleen mogelijk als we samenwerken met de hele keten van partners, leveranciers, opdrachtgevers en andere bouwbedrijven. Onze missie is samen de cirkel sluiten.

2.1 Over JAJO

JAJO is een groep bouwgerelateerde bedrijven die het nieuwe fundament legt in een veranderende wereld. Wij ontwikkelen, bouwen, onderhouden, herstellen en oogsten. Onze missie is samen de cirkel sluiten. JAJO behoort tot de top 15 van bouwbedrijven in Nederland en werkt internationaal met dochterondernemingen in het Caribisch gebied en Polen. Wij zijn een financieel gezonde organisatie, bestaan uit 33 zelfstandige bedrijven en hebben ruim 1.000 medewerkers in dienst.

2.2 Energiebeleid

Als we willen dat alles zo blijft, zal alles moeten veranderen. Zodat onze toekomst leefbaar, betaalbaar en duurzaam is. Voor onszelf, maar ook voor onze kinderen en kleinkinderen. Dat betekent dat we dingen anders willen doen. JAJO wil een nieuw fundament leggen in een veranderende wereld. We willen alles doen om onze negatieve milieu-impact te minimaliseren.

Eén van de prioriteiten voor JAJO is daarom ook om doelgericht te sturen op CO₂-reductie. Wij willen koploper zijn op weg naar een CO₂-neutrale en circulaire bouwconomie in 2050. Onze lange termijn ambitie is dan ook om onze uitstoot te reduceren naar 0. Dit doen we door ons wagenpark, onze huisvesting en onze projecten te verduurzamen, ons energieverbruik te reduceren en te kiezen voor duurzame energiebronnen en materialen.

Op de korte tot middellange termijn ligt onze focus op het vergroten van ons inzicht in de energiestromen en verduurzamingskansen, het inkopen van Hollandse wind- en zonne-energie, het elektrificeren van ons wagenpark en het verduurzamen van onze kantoor- en bedrijfslocaties alsook onze bouwplaatsen. Een concreet en actueel doel is het bereiken van een emissievrij wagenpark eind 2027 in Nederland.

Om de aanpak rondom energie en CO₂-reductie te managen en te optimaliseren, maakt JAJO gebruik van de CO₂-prestatieladder. De CO₂-Prestatieladder is hét duurzaamheidsinstrument van Nederland dat bedrijven helpt bij het reduceren van CO₂ binnen de bedrijfsvoering, in projecten én in de keten. JAJO heeft zich laten certificeren volgens de Ladder en heeft ervoor gekozen in te stappen op trede 4.

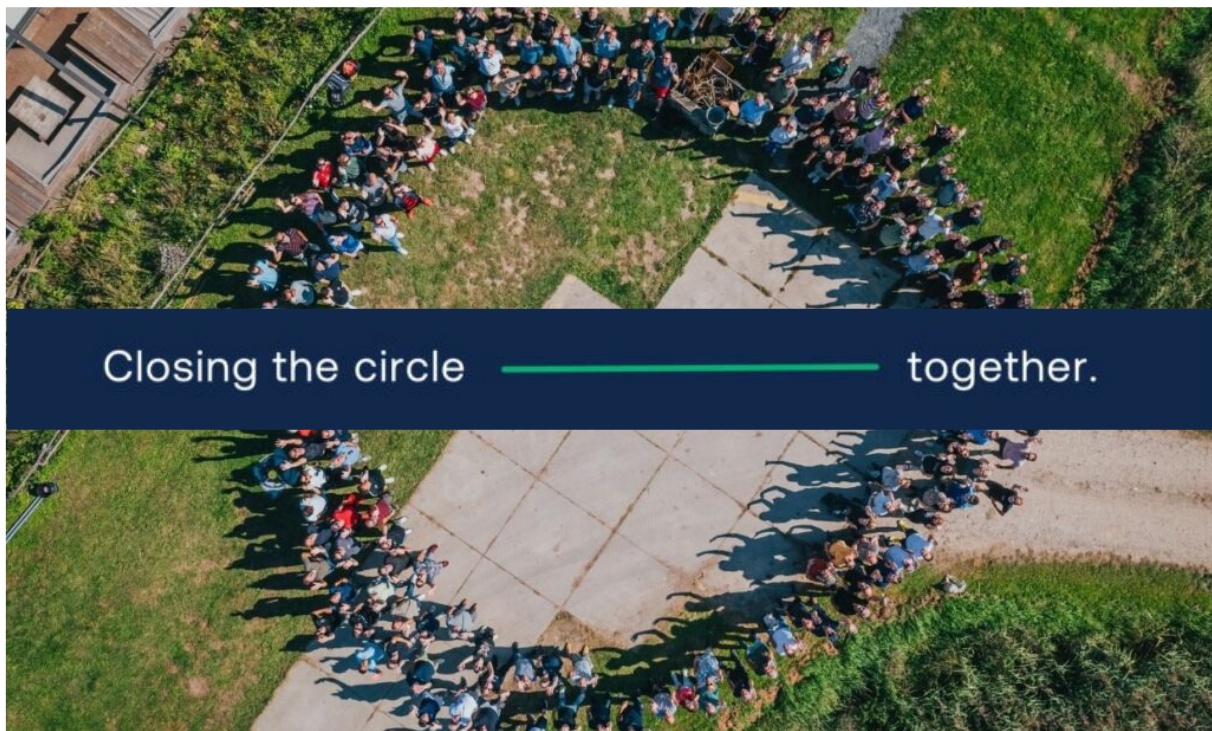
2.3 Het jaar 2023

In dit initiële jaar (2023) hebben we ons voorbereid op de certificering op trede 4 van de CO₂-Prestatieladder. Hierbij lag de focus op het in beeld brengen de CO₂-footprint van het basisjaar 2022 voor geheel JAJO én het bepalen van reductie-maatregelen en -doelstellingen voor onze Europese activiteiten. We zijn daarnaast ook direct gestart met het nemen van maatregelen om onze uitstoot te verminderen voor onze Europese activiteiten. De CO₂-footprint van 2023 is nu bepaald en daarmee kunnen we onze eerste voortgang op de doelstellingen rapporteren.

Het in beeld brengen van de CO₂-footprint voor de Caribische activiteiten is in deze regio al een vooruitstrevende en uitdagende stap en past bij onze ambitie om koploper te zijn. In 2024 werken we de reductiemaatregelen en -doelstellingen verder uit voor de Caribische activiteiten.

Voor u ligt de CO₂-rapportage voor het jaar 2023 waarin we in hoofdstuk 3 onze CO₂-emissies in beeld brengen, in hoofdstuk 4 onze doelstellingen benoemen én over de voortgang rapporteren. Tot slot wordt in hoofdstuk 5 het plan van aanpak gepresenteerd. Met de CO₂-Prestatieladder wordt JAJO uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en te verlagen. Daarnaast wil JAJO hiermee transparantie geven in haar CO₂-emissies en haarzelf, als ook haar ketenpartners, hiermee blijven uitdagen om CO₂-emissies te reduceren.

JAJO is klaar om het nieuwe fundament te leggen.
Bouwt u met ons mee?

3 CO₂-emissies 2023

De CO₂-footprint van 2023 voor geheel JAJO is in beeld gebracht. Hierbij is gebruik gemaakt van het digitale platform SmartTrackers. Hiermee wordt op een uniforme, gestructureerde en inzichtelijke manier de CO₂-footprint bepaald.

De CO₂-footprint bestaat, indien van toepassing, uit:

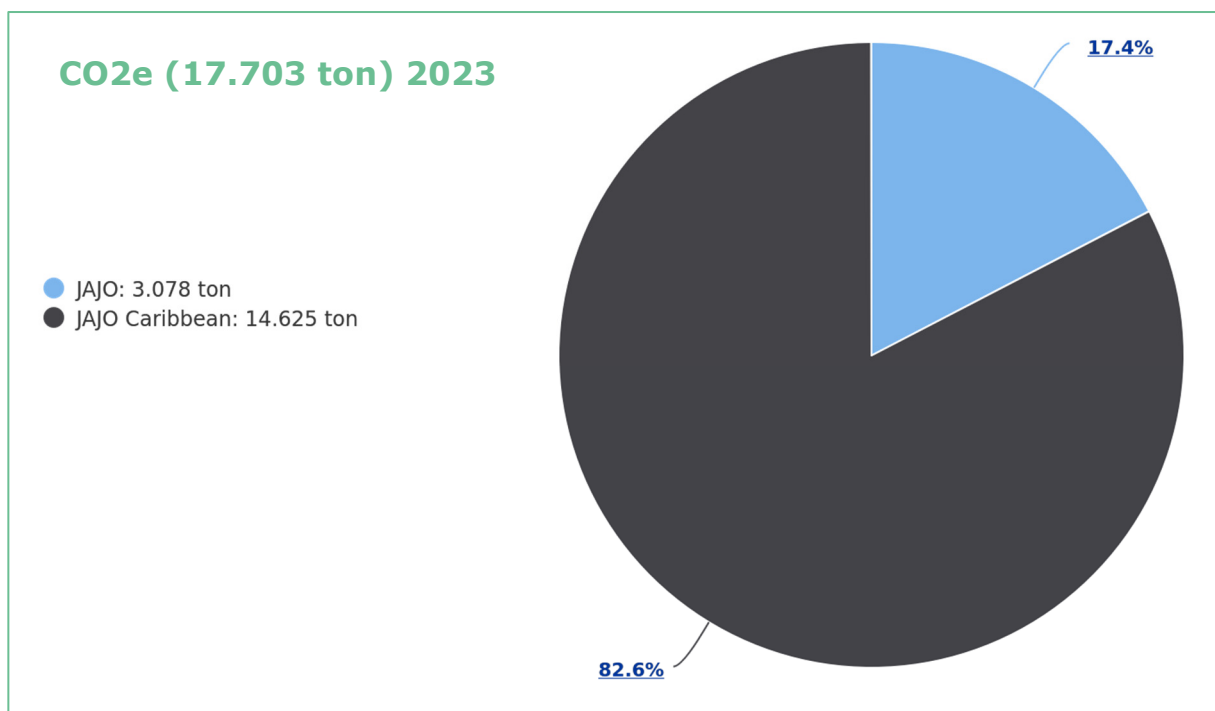
- Scope 1: aardgas, diesel, benzine en overige fossiele brandstoffen
- Scope 2: elektriciteit en warmtenetten
- Scope 3 (Business Travel): personenvervoer onder werktijd, bijv. vliegreizen, OV of gebruik privé auto voor zakelijk verkeer

3.1 JAJO (wereldwijd)

De totale uitstoot van heel JAJO bedraagt 17.703 ton CO₂-equivalenten in het jaar 2023. Waarbij de bedrijven in Nederland en Polen voor 17,4% en de bedrijven in Caribbean voor 82,6% bijdragen aan het totaal, zoals weergegeven in onderstaande tabel.

Belangrijk hierbij om te melden is dat de emissies van JAJO in Nederland, Polen en de Caribbean met dezelfde (Nederlandse) CO₂-emissiefactoren zijn berekend, met uitzondering van de emissiefactor voor diesel.

JAJO in de Caribbean is qua omvang kleiner dan de activiteiten van JAJO in Europa. Een kleinere omvang met een veel grotere uitstoot lijkt vreemd, maar is het niet. Dit is logisch doordat de manier van werken en de diensten die worden aangeboden anders zijn dan in Europa. Naast projectontwikkeling, bouwen, renoveren en restaureren, oogsten, is JAJO in de Caribbean ook actief in de wegenbouw, maritieme en civiele betonbouw, de winning van grondstoffen, de productie van bouwstoffen en 3D betonprinten. Met onder andere acht productielocaties waar beton, asfalt en bouwmaterialen worden vervaardigd en ook het feit dat al het grote materieel dat wordt ingezet in eigendom is van de dochterondernemingen en daarmee direct onder scope 1 valt, is dit deel van de footprint aanzienlijk groter. Bij JAJO in Europa wordt verhoudingsgewijs veel meer ingekocht dan zelf uitgevoerd, waardoor deze activiteiten binnen Europa onder scope 3 vallen.

3.2 JAJO (Europa)

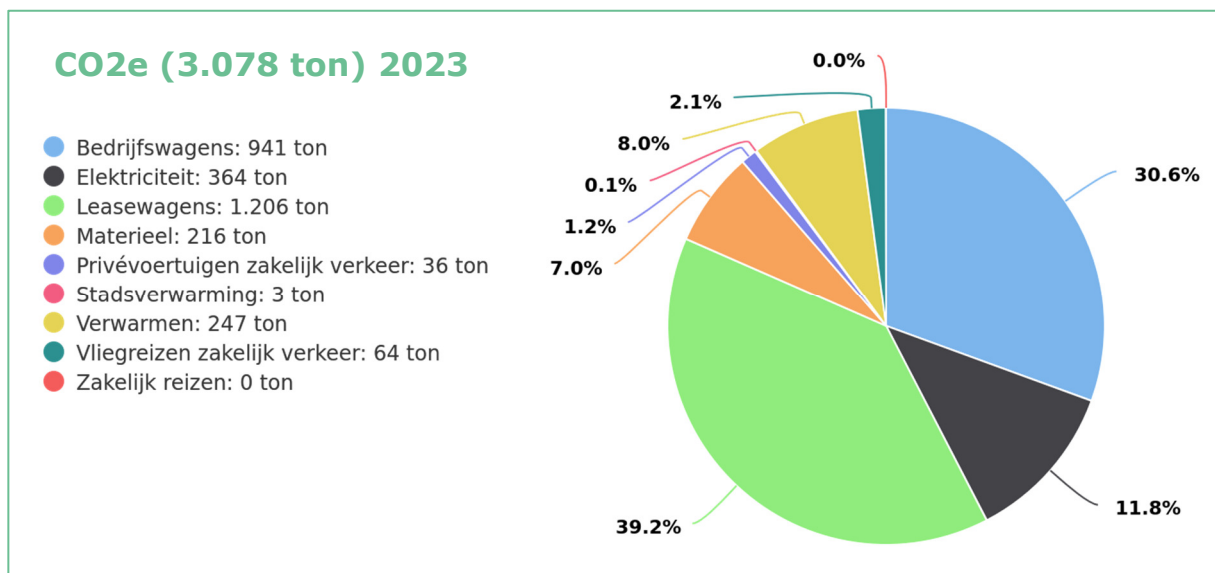
Als we inzoomen op het deel van de CO₂-footprint van de bedrijven in Nederland en Polen, ontstaat een duidelijk beeld van het algemene energieverbruik en meest significante energiestromen. Dit geeft inzicht in waar de kansen liggen om CO₂-reductie te realiseren. Dit inzicht heeft geleid tot de doelstellingen zoals geformuleerd in hoofdstuk 4 en de maatregelen zoals opgenomen in hoofdstuk 5.

Het grootste deel van ons energiegebruik is gekoppeld aan onze mobiliteit. Het brandstofverbruik van onze bedrijfs- en personenwagens, te weten diesel, benzine en grijze stroom, vormt 69,8% van het totaal. De bedrijfswagen hebben een aandeel van 30,6% en de personenwagens 39,2%.

Het volgende grootste component is ons elektriciteitsverbruik van 11,8%. De elektriciteit wordt verbruikt door onze huisvesting en onze bouwplaatsen. De top 3 wordt afgesloten door het gasverbruik voor het verwarmen ons vastgoed met een aandeel van 8,0%.

Kleinere componenten van onze CO₂-footprint binnen Nederland en Polen zijn het dieselverbruik van ons materieel, de CO₂-uitstoot welke gepaard gaat met vliegbewegingen, het gebruik van privé auto's voor zakelijk verkeer en stadsverwarming.

De CO₂-footprint van JAJO in Europa is weergegeven in onderstaande tabel.

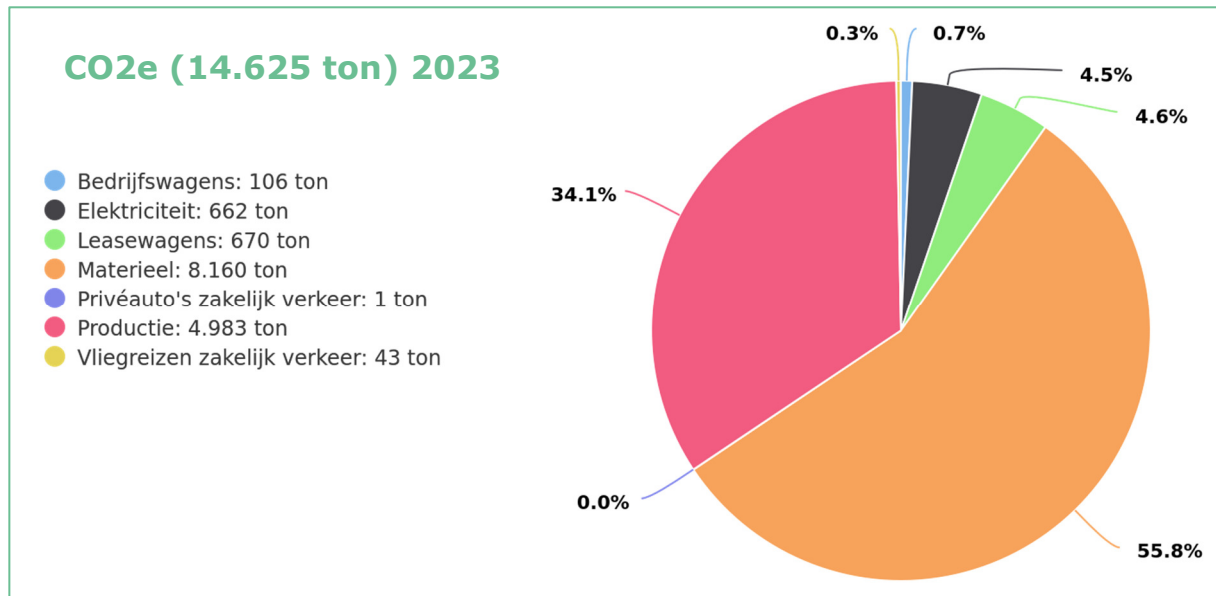
3.3 JAJO (Caribbean)

Als we inzoomen op het deel van de CO₂-footprint van de bedrijven in de Caribbean, ontstaat een duidelijk beeld van het algemene energieverbruik en de meest significante energiestromen. Dit geeft inzicht in waar de kansen liggen om CO₂-reductie te realiseren. Dit inzicht nemen we mee in de doelstellingen en maatregelen die we voor de Caribbean gaan uitwerken in 2024. Het in beeld brengen van de CO₂-footprint voor de Caribische activiteiten is in deze regio al een vooruitstrevende en uitdagende stap en past bij onze ambitie om koploper te zijn.

JAJO biedt in de Caribbean een breed scala aan diensten op het gebied van productie, infrastructuur, bouw, onderhoud & renovatie, duurzaamheid en projectontwikkeling. Denk hierbij aan diensten als wegenbouw, maritieme en civiele betonbouw, woning- en utiliteitsbouw, projectontwikkeling, de winning van grondstoffen, de productie van bouwstoffen, 3D betonprinten, recycling, oogsten en nog veel meer.

De CO₂-footprint van JAJO in de Caribbean is niet alleen groter dan die van JAJO in Europa, maar ziet er ook heel anders uit. En dit is ook logisch doordat JAJO in de Caribbean, naast in de bouw en projectontwikkeling, ook actief is in de infra- en productiesector. In de Caribbean is al het groot materieel eigendom van de dochterondernemingen en maakt hiermee automatisch onderdeel uit van scope 1. Daarnaast zijn er acht productielocaties waar beton, asfalt en bouwmaterialen worden vervaardigd. De twee componenten productie en materieel vormen dan ook samen 89,9% van de CO₂-footprint van JAJO in de Caribbean.

De CO₂-footprint van JAJO in de Caribbean is weergegeven in onderstaande tabel.

4 CO₂-reductiedoelstellingen en voortgang

Onderstaande doelstellingen zijn gebaseerd op CO₂-reductiemaatregelen die te vinden zijn in hoofdstuk 5. Hier staan tevens de doorberekeningen van de scope 1, 2 en business travel doelstellingen. In dit initiële jaar (2023) hebben we ons voorbereid op de certificering, en daarmee de focus gelegd op het in beeld brengen onze CO₂-footprint voor geheel JAJO én het bepalen van reductie-maatregelen en -doelstellingen voor onze Europese activiteiten. Het in beeld brengen van de CO₂-footprint voor de Caribische activiteiten is in deze regio al een vooruitstrevende en uitdagende stap en past bij onze ambitie om koploper te zijn. In 2024 werken we de reductiemaatregelen en -doelstellingen verder uit voor de Caribische activiteiten.

4.1 Doelstellingen scope 1 en 2

4.1.1 Hoofddoelstelling (Europa)

HOOFDDOELSTELLING SCOPE 1 EN 2 (EU)

JAJO wil eind 2027 ten opzichte van 2022 **100%** minder CO₂ uitstoten voor de Europese activiteiten

Deze doelstelling is absoluut en geldt voor de Europese bedrijfsactiviteiten.

JAARLIJKSE DOELSTELLING SCOPE 1 EN 2 (EU)

2023	10%
2024	25%
2025	45%
2026	65%
2027	85%
2028	100%

Deze jaarlijkse doelstelling is absoluut en geldt voor de Europese bedrijfsactiviteiten.

4.1.2 Hoofddoelstelling (Caribbean)

De doelstellingen voor de Caribische activiteiten worden in 2024 bepaald.

4.1.3 Hoofddoelstelling (wereldwijd)

HOOFDDOELSTELLING SCOPE 1 EN 2

JAJO wil eind 2027 ten opzichte van 2022 **22%** minder CO₂ uitstoten

Deze doelstelling is absoluut en geldt voor de gehele Organizational Boundary. In 2024 wordt deze hoofddoelstelling herzien, omdat dan de doelstellingen en maatregelen voor het Caribisch gebied verder worden uitgewerkt. In de huidige hoofddoelstellingen zijn nu alleen maatregelen en doelstellingen voor de Europese bedrijfsactiviteiten meegenomen. De Europese bedrijfsactiviteiten waren in het referentiejaar 2022 verantwoordelijk voor 22% van de totale CO₂-uitstoot van JAJO.

De jaarlijkse doelstelling voor JAJO inclusief de Caribische activiteiten wordt in 2024 bepaald.

4.1.4 Subdoelstellingen (Europa)

SUBDOELSTELLINGEN (EU)	
	DOELSTELLING
Scope 1 (gas)	Huisvesting 100% CO ₂ neutraal eind 2027 Volledig gasloos in 2030 (resterend gasverbruik tussen 2027-2030 compenseren)
Scope 1 (brandstof)	Bouwplaatsen 100% CO ₂ neutraal eind 2027 Wagenpark 100% elektrisch eind 2027
Scope 2 (elektra en warmte)	Huisvesting 100% CO ₂ neutraal eind 2027 Bouwplaatsen 100% CO ₂ neutraal eind 2027
Scope 3 (Business Travel)	Vliegbewegingen 100% CO ₂ neutraal vanaf 2024 (CO ₂ -emissies worden gecompenseerd)
Groene stroom	100% groene stroom voor alle huisvesting én bouwplaatsen eind 2024

Deze subdoelstellingen gelden voor de Europese bedrijfsactiviteiten.

4.1.5 Subdoelstellingen (Caribbean)

De subdoelstellingen voor de Caribische activiteiten worden in 2024 bepaald.

4.1.6 Energie reductiedoelstelling

De organisatie heeft een reductiedoelstelling in het energieverbruik van **5%** eind 2027 ten opzichte van 2022 in scope 1 en 2.

4.2 Doelstellingen Scope 3

HOOFDDOELSTELLING SCOPE 3	
2040	90%
2050	100%

JAJO heeft de meest materiële scope 3 emissies *kwalitatief* in kaart gebracht en de relatieve omvang kwalitatief bepaald. De kwalitatieve beoordeling van de scope 3 emissies van alle onderdelen van JAJO is op rangorde gezet. De scope 3 emissies voor de categorie 'Productie-gerelateerde inkoop' binnen de onderdelen Wonen en Bedrijfshuisvesting staan bovenaan in deze rangorde. Voor de ketenanalyses is er daarom gekozen om een concept binnen het onderdeel Wonen en een concept binnen het onderdeel Bedrijfshuisvesting te onderzoeken. Maatregelen uit de ketenanalyses zijn opgenomen in het plan van aanpak (zie paragraaf 5.2).

Daarnaast zijn we in 2023 ook gestart met de *kwantitatieve* analyse van de scope 3 emissies van JAJO van het referentiejaar 2022. We verwachtten dat we in het halfjaarverslag van 2024 hierover kunnen rapporteren. In 2024 wordt middels een Reductie Roadmap een plan van aanpak opgesteld met maatregelen waarmee we onze hoofddoelstelling gaan behalen.

JAJO heeft de ambitie uitgesproken om '25% beter dan de norm' te presteren met betrekking tot de CO₂-impact van haar projecten in relatie tot de 'productie-gerelateerde-inkoop'. Dit betekent voor de verschillende onderdelen binnen JAJO het volgende (zie volgende pagina):

SUBDOELSTELLINGEN SCOPE 3	
25% BETER DAN DE NORM	
Projectontwikkeling	minimaal MPG = 0,6 (woningbouw)
Wonen	gemiddelde MPG = 0,6 (woningbouw)
Bedrijfshuisvesting	gemiddelde MPG = 0,75 (kantoorfunctie) gemiddelde MPG = 0,55 (industriefunctie)

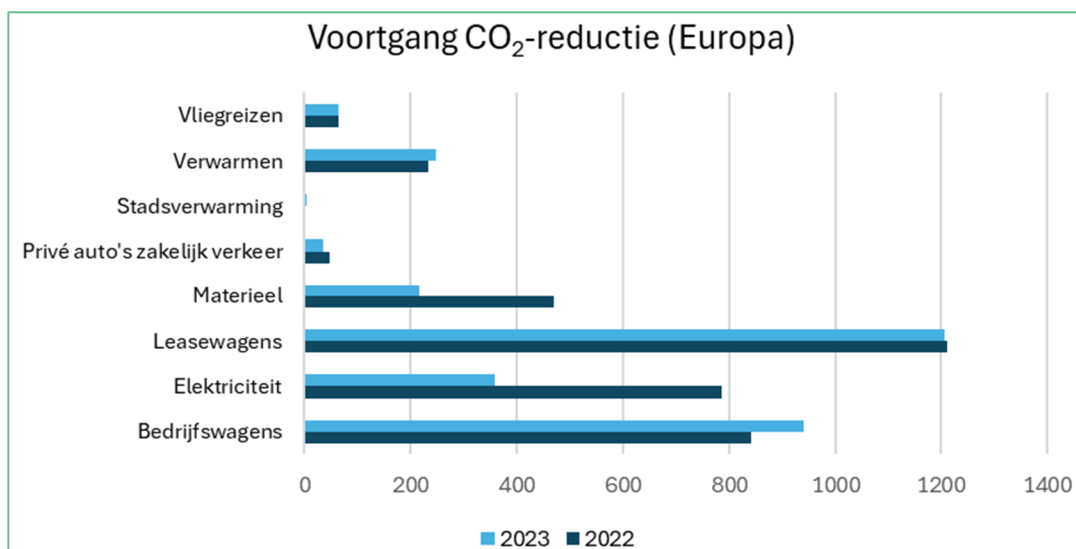
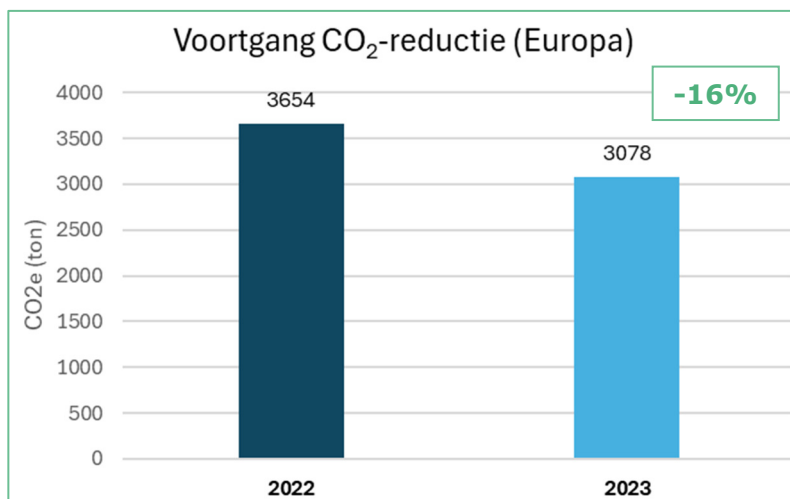
De ketenanalyses zijn gepubliceerd op de website van SKAO onder de categorie materiaalgebruik: [Ketenanalyses \(co2-prestatieladder.nl\)](https://www.skao.nl/ketenanalyses-co2-prestatieladder.nl)

4.3 Voortgang

Deze rapportage betreft het jaar 2023 en daarom kunnen we nu voor het eerst rapporteren over de voortgang ten opzichte van ons referentiejaar 2022.

4.3.1 Voortgang CO₂-reductie (Europa)

In Europa heeft JAJO de jaarlijkse CO₂-reductie doelstelling voor 2023, 10% CO₂-reductie, ruimschoots gehaald met 16% reductie ten opzichte van het referentiejaar 2022.

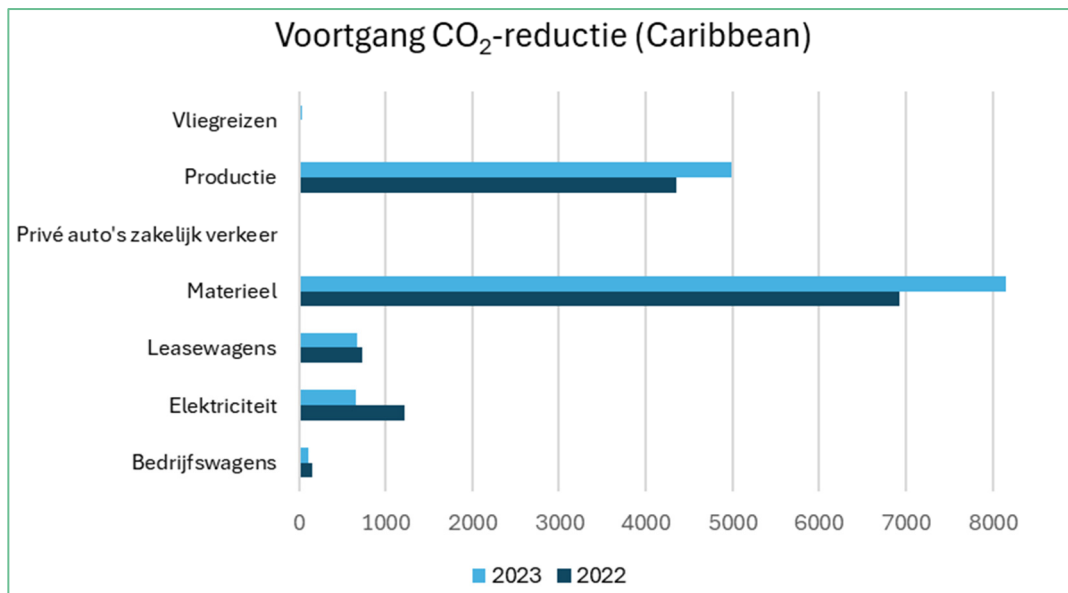
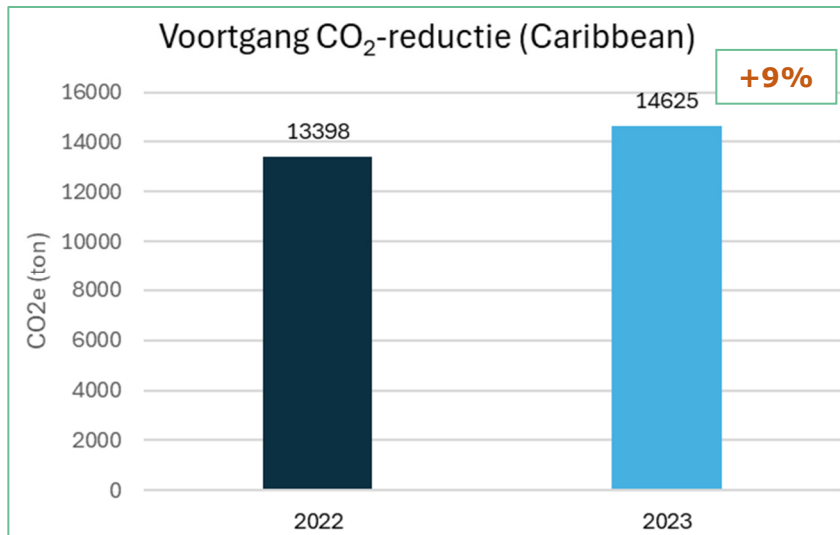
Deze reductie in 2023 is met name behaald door 2 grote maatregelen:

- Inzet van HVO-brandstof voor het materieel door Cluster Bedrijfshuisvesting
- Vergroten van het aandeel van in Nederland opgewekte groene stroom

4.3.2 Voortgang CO₂-reductie (Caribbean)

De doelstelling voor de Caribische activiteiten wordt in 2024 bepaald. Voor de volledigheid van deze rapportage worden de CO₂-emissies van dit jaar hieronder vergeleken met die van het referentiejaar 2022.

In het Caribisch gebied zijn de CO₂-emissies gestegen ten opzichte van het referentiejaar 2022.

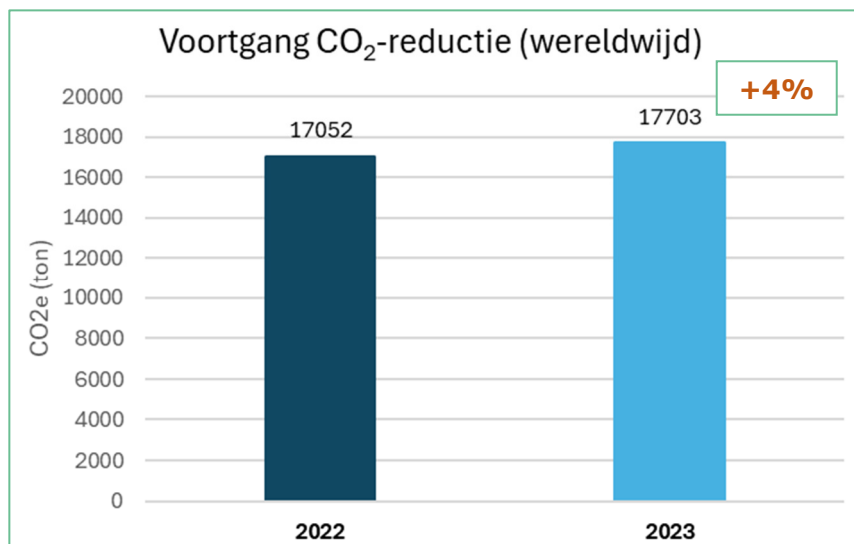

De stijging wordt veroorzaakt door een toename van CO₂-emissies bij de onderdelen Productie en Materieel. Duidelijk wordt hierdoor dat de CO₂-uitstoot van het Caribisch gebied, veel meer dan in Europa, gekoppeld is aan de omzet. Een hogere omzet, betekent automatisch meer productie en meer inzet van eigen materieel. Bij de vaststelling van de doelstellingen voor het Caribisch gebied in 2024, moet daarom ook heroverwogen worden of de doelstellingen van JAJO absoluut blijven, óf beter gerelateerd kunnen worden aan de omzet gezien het grote aandeel van het Caribisch gebied binnen de totale omzet van JAJO wereldwijd.

4.3.3 Voortgang CO₂-reductie (wereldwijd)

De jaarlijkse doelstelling voor JAJO inclusief de Caribische activiteiten wordt in 2024 bepaald. Eind 2027 wil JAJO 22% minder CO₂ uitstoten ten opzichte van het referentiejaar 2022. In 2024 wordt deze hoofddoelstelling herzien, omdat dan de doelstellingen en maatregelen voor het Caribisch gebied verder worden uitgewerkt.

Wereldwijd zijn de CO₂-emissies gestegen met 4% ten opzichte van het referentiejaar 2022.

De voorgenomen maatregelen binnen Europa worden verder doorgezet. Daarnaast worden de maatregelen voor het Caribisch gebied bepaald in 2024. Tegelijkertijd worden er ook al maatregelen getroffen in het Caribisch gebied om onze uitstoot te verlagen; zie hiervoor paragraaf 5.4. Tevens wordt in 2024 heroverwogen of een absolute doelstelling het beste past bij de activiteiten voor JAJO wereldwijd, zoals aangegeven in paragraaf 4.3.2.

Met de voorgenomen maatregelen binnen Europa en de nog in te plannen maatregelen binnen het Caribisch gebied, wordt het waarschijnlijk geacht dat de hoofddoelstelling voor eind 2027 behaald zal worden.

4.3.4 Voortgang energie reductie

JAJO heeft een reductiedoelstelling in het energieverbruik van 5% eind 2027 ten opzichte van 2022 in scope 1 en 2. In het verslagjaar 2023 is het energieverbruik toegenomen met 10%. In 2023 zijn binnen Europa vooral maatregelen getroffen die impact hebben op de CO₂-reductie, zoals het toepassen van HVO-brandstof en meer groene stroom. Dit heeft geen effect op het energieverbruik. Daarnaast heeft de hogere omzet en de daaraan gelieerde verhoogde productie en inzet van materieel in het Caribisch gebied het energieverbruik vergroot. Het komende jaar, 2024, gaan we meer inzetten op maatregelen die effect hebben op onze CO₂ uitstoot als ook ons energieverbruik in Europa én maatregelen vaststellen voor het Caribisch gebied. Daarnaast wordt heroverwogen of een absolute doelstelling het beste past bij de activiteiten voor JAJO wereldwijd én of de huidige doelstelling ambitieus doch realistisch is.

ENERGIE (GJ)			
	2022	2023	RESULTAAT
JAJO (Europa)	49.028	50.902	+ 4%
JAJO Caribbean	137.349	153.953	+ 12%
JAJO (wereldwijd)	186.376	204.855	+ 10%

5 Plan van aanpak

5.1 Maatregelen, planning, en verantwoordelijke(n) scope 1 en 2

Onderstaande tabel is een weergave de van maatregelen, planning en verantwoordelijken voor scope 1 en 2.

CO ₂ -reductie maatregel	Onderdeel	Toelichting maatregel	Planning	Verantwoordelijken
Scope 1 - Aardgasverbruik				
Onderzoek doen naar verlagen gasverbruik huisvesting	Alle (EU)	Gebouwscans laten uitvoeren.	2024-2025	Stuurgroep ondersteund door de CO ₂ -werkgroep
Verlagen energieverbruik huisvesting	Alle (EU)	Uitvoeren maatregelen volgend uit gebouwscans met TVT tot 10 jaar of korter indien huurcontract niet wordt verlengd.	2024-2027	Stuurgroep
Afspraken energieprestatie bij verlenging huurcontract	Alle (EU)	In gesprek met de verhuurder over de energieprestatie van het pand.	continu	Stuurgroep
Compenseren CO ₂ -emissies resterend gasverbruik na 2027	Alle (EU)	Indien gebouwen nog niet gasloos zijn na 2027 moet het gasverbruik worden gecompenseerd om CO ₂ -neutraal te zijn.	vanaf 2028	Stuurgroep
Binnen de Caribische activiteiten is er geen sprake van gasverbruik.				
Scope 1 - Brandstofverbruik				
Elektrificatie wagenpark (geel kenteken)	Alle (EU)	Bij het afsluiten van nieuwe leasecontracten worden enkel elektrische voertuigen aangeboden.	vanaf 1-9-23	Group HR Manager
Elektrificatie wagenpark (grijs kenteken)	Alle (EU)	Kleine bedrijfswagen < 50km (combo's) Kleine bedrijfswagens > 50km (combo's)* Grote Bedrijfsbussen*	vanaf 1-9-23 vanaf 1-1-24 vanaf 1-1-25	Group HR Manager
* Alle niet elektrische bedrijfsvoertuigen (combo's en bussen) vanaf 1-1-23 en rijdende voor 31-12-24 kunnen worden ingewisseld voor een elektrische variant wanneer daar een goed alternatief voor is.				
Vergroten aandeel laden groene stroom	Alle (EU)	Vergroten aandeel laden groene stroom. Compenseren grijze stroom.	vanaf 2024 vanaf 2028	Stuurgroep

Reduceren verbruik wagenpark / terugdringen autogebruik	Alle	Jaarlijkse bewustwordingscampagne om zuinig te rijden. Stimuleren thuiswerken, teleconferencing, carpoolen en gebruik elektrische deelauto's. Mobiliteitsbudget aanvullende mobiliteitsovereenkomst	vanaf 2024	Stuurgroep, Group HR Manager en Group MarCom Manager
Vergroten inzet eigen en gehuurd elektrisch materieel op de bouwplaatsen	Alle (EU)	Onderzoek doen naar inzet elektrisch materieel op de bouwplaats Bijv. elektrische (graaf-/hijz)kranen, hybride aggregaten, etc. en het opstellen van KPI's voor 2025 voor de projecten	2024	Stuurgroep ondersteund door de CO ₂ -werkgroep
Gebruik hernieuwbare (HVO) brandstof op de bouwplaatsen	Alle (EU)	Toepassing van HVO diesel ter vervanging van fossiele brandstoffen op de bouwplaatsen.	vanaf 2028	Stuurgroep
Monitoring individuele mobiele werktuigen op brandstof gebruik en aantal draaiuren	NH UM	New Horizon Urban Mining start met monitoring van brandstofverbruik van de mobiele werktuigen.	2024	Directeur NH UM
CO₂-reductie maatregel	Onderdeel	Toelichting maatregel	Planning	Verantwoordelijken
Scope 2 - Elektriciteit				
100% groene stroom voor alle huisvesting én bouwplaatsen	Alle (EU)	Alle stroom die wij zelf inkopen is Hollandse wind- en/of zonne-energie m.u.v. bedrijfsverzamelgebouwen waar wij zelf de stroom niet inkopen.	2024	Stuurgroep
Onderzoek doen naar verlagen elektraverbruik huisvesting	Alle (EU)	Gebouwscans laten uitvoeren.	2024-2025	Stuurgroep ondersteund door de CO ₂ -werkgroep
Verlagen energieverbruik huisvesting	Alle (EU)	Uitvoeren maatregelen volgend uit gebouwscans met TVT tot 10 jaar of korter indien huurcontract niet wordt verlengd.	2024-2027	Stuurgroep
Afspraken energieprestatie en groene stroom bij huur / contractverlenging	Alle (EU)	In gesprek met de verhuurder over de energieprestatie van het pand.	continu	Stuurgroep
Energiebesparende maatregelen invoeren op de bouwplaatsen	Alle (EU)	Bouwketen voldoen aan bouwbesluit 2012 tijdelijke huisvesting, LED-verlichting met tijd/schemerschakeling, deurdrangers, etc.	vanaf 2023	Stuurgroep

CO ₂ -reductie maatregel	Onderdeel	Toelichting maatregel	Planning	Verantwoordelijken
Scope 2 - Warmte				
Geen maatregelen	OHP	Eén kleine locatie met aflopend huurcontract.	2025	Directeur OHP
Business Travel				
Stimuleren treingebruik in plaats van vliegen voor lange afstanden	Alle (EU)	JAJO verplicht het gebruik van de trein voor afstanden onder de 700 km i.p.v. vliegen; indien reistijd deur tot deur met trein <150% reistijd vliegreis is.	vanaf 2024	Group HR Manager
Compenseren van de CO ₂ -emissies voor onze vliegbewegingen	Alle	100% compenseren CO ₂ -emissies vliegbewegingen.	vanaf 2024	Stuurgroep
Algemeen - Kansrijk				
Vergroten aandeel zelf opgewekte energie (zonnepanelen)	Alle	Onderzoeken businesscase zonnepanelen. Plaatsing op huisvesting en/of bouwketen.	2024 vanaf 2025	Stuurgroep
Toepassen HVO brandstof voor grijze kentekens	Alle (EU)	Elektrificatie grote bedrijfsbussen is vanaf 2025, dus in 2030 pas gereed. Toepassing HVO als alternatieve brandstof.	n.t.b.	Stuurgroep
Onderzoeken verlagen verbruik productieprocessen	Alle	Onderzoeken mogelijkheden tot energiebesparing in de productieprocessen (bijv. PHCH, PVVT, Meesters-In, Bouw, OHP).	2024	Stuurgroep
Compensatie CO ₂ -emissies	Alle	Onderzoeken mogelijkheden / opties op project en/of bedrijfsniveau	2024	Stuurgroep ondersteund door de CO ₂ -werkgroep
Algemeen - Overige				
Doelstelling en maatregelen Caribbean	Caribbean	Doelstellingen en maatregelen uitwerken	2024	Directeur Caribbean
Nieuwe medewerkers	Alle	Aandacht voor CO ₂ -reductie in inwerktraject	vanaf 2024	Group HR Manager
Functioneringsgesprekken	Alle	CO ₂ -reductie krijgt aandacht in functioneringsgesprekken. KPI's opnemen in functieprofielen, incl. (hoger) management.	vanaf 2024	Group HR Manager
Bijplaatsen laadpalen	Alle (EU)	Noodzakelijk door elektrificatie wagenpark.	vanaf 2024	Stuurgroep
Mogelijkheden voor individuele bijdrage	Alle	Ideeën kunnen intern worden aangedragen door medewerkers via sustainable@jajo.com.	continu	CO ₂ -werkgroep

5.2 Maatregelen, planning, en verantwoordelijke(n) scope 3

Onderstaande tabel is een weergave de van maatregelen, planning en verantwoordelijken voor scope 1 en 2.

CO ₂ -reductie maatregel	Onderdeel	Toelichting maatregel	Planning	Verantwoordelijken
Scope 3				
Kwantificeren scope 3 emissies	Alle	Vergroten inzicht in scope 3 emissies door kwantificatie.	2023	CO ₂ -werkgroep
Interne kennisvergroting MPG	PO, Wonen en BHV	Interne training MPG met aandacht voor reductie en kennisbank opzetten met circulaire menukaart en info over materialen met lage milieu-impact.	2024	CO ₂ -werkgroep
Toepassen circulaire menukaart en kiezen voor materialen met lage milieu-impact	PO, Wonen en BHV	Verlagen materiaal gebonden emissies. Sturen op ModuFair voor woningbouw. Zie ook MPG 25% beter dan de norm.	vanaf 2024	CO ₂ -werkgroep
Samenwerken met ketenpartners om het aanbod aan LCA-data te vergroten	PO, Wonen en BHV	In overleg met producenten/leveranciers met als doel dat veel toegepaste producten als cat. 1 in de NMD komen.	vanaf 2024	Directeuren PO, Wonen en BHV
MPG 25% beter dan de norm	PO, Wonen en BHV	PO: minimaal MPG=0,6 woningbouw Wonen: gemiddeld MPG=0,6 woningbouw BHV: gemiddeld MPG=0,75 kantoren BHV: gemiddeld MPG=0,55 industrie	vanaf 2024	Directeuren PO, Wonen en BHV
Opstellen Reductie Roadmap scope 3	Alle	Serie maatregelen definiëren en met tijdspad uitstippelen richting einddoel.	2024	CO ₂ -werkgroep

5.3 Kwantitatieve reductie scope 1 en 2

Onderstaande tabel is een weergave van de doorberekening van het effect van de hoofdmaatregelen voor de Europese bedrijfsactiviteiten. De doelstelling en bijbehorende maatregelen voor de Caribische activiteiten worden in 2024 bepaald. De doorberekening van het effect van de maatregelen voor de Caribische activiteiten wordt tevens in 2024 uitgewerkt.

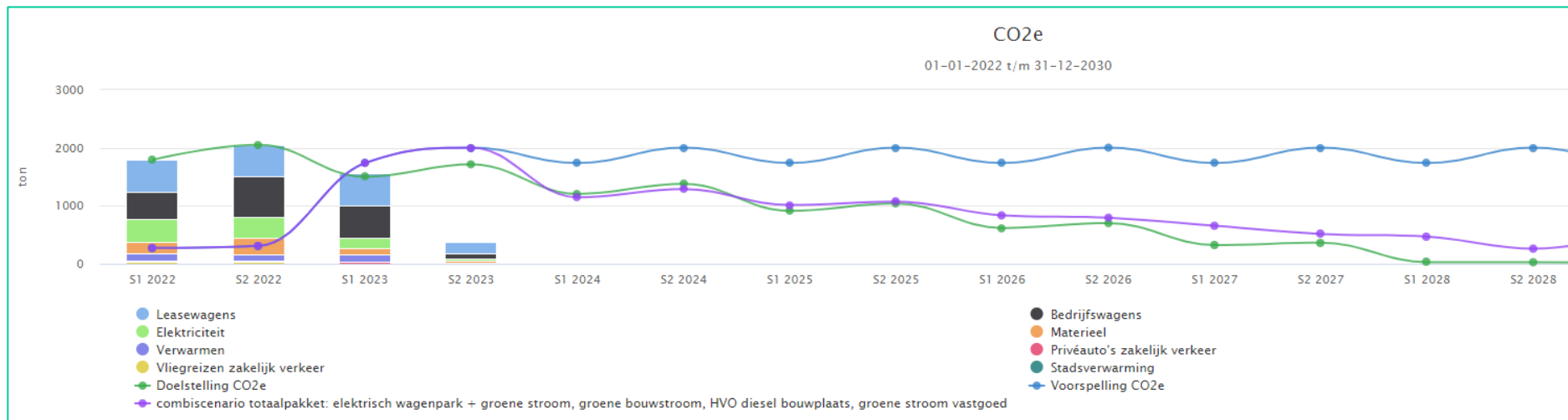
De **blauwe lijn** geeft de CO₂-uitstoot weer zoals die in het basisjaar 2022 is vastgesteld. Nemen we geen actie, dan blijft dit het beeld. Het scenario dat is doorgerekend, **weergegeven met de paarse lijn**, betreft de volgende hoofdmaatregelen:

- 100% groene stroom voor ons vastgoed en de bouwplaatsen
- de elektrificatie van ons wagenpark inclusief laden met groene stroom
- toepassing van HVO diesel op de bouwplaatsen

Hierin is onder andere nog niet meegenomen:

- energiebesparingsmaatregelen huisvesting en het stapsgewijs afbouwen van ons gasverbruik
- het compenseren van de CO₂-uitstoot gerelateerd aan vliegbewegingen
- 11% CO₂-uitstoot HVO diesel

Met de voorgenomen maatregelen wordt het waarschijnlijk geacht dat de doelstelling, **weergegeven met de groene lijn**, behaald zal worden.

5.4 Gerealiseerde maatregelen in 2023

Onderstaande opsomming, niet-uitputtend, is een weergave van gerealiseerde maatregelen in 2023.

CO ₂ -reductie maatregel 2023	Onderdeel	Toelichting maatregel
Toepassing HVO-brandstof	BHV	Hercuton heeft voor al zijn eigen materieel HVO-brandstof in plaats van diesel toegepast.
Toepassing groene stroom	Alle (EU)	Voor steeds meer vastgoedlocaties en bouwplaatsen wordt groene stroom ingekocht. Voor diverse locaties zijn nieuwe energiecontracten afgesloten voor groene stroom vanaf 2024.
Verduurzaming huisvesting	diversen	Gebouwscans uitgevoerd van het hoofdkantoor van JAJO in Den Bosch en de panden van Koninklijke Woudenberg, Meesters In en Van der Vegt. De gebouwscans geven ons de nodige handvatten om de panden verder te verduurzamen en ons energieverbruik te verminderen.
Verduurzaming huisvesting	Holding	De gebouwscan van het hoofdkantoor van JAJO in Den Bosch heeft geleid tot het verduurzamingsproject van deze locatie waarvoor de uitvoering in 2024 op de planning staat.
Verduurzaming huisvesting	diversen	Houtlab is opgeleverd; een Paris Proof gebouw. Diverse dochterondernemingen van JAJO zijn gevestigd in Houtlab zoals Woody Builders, PVVT, New Horizon Urban Mining, Revolve Concepts, Janssen de Jong Bouw en ServicebouwPlus. Hierdoor konden we afscheid nemen van een aantal verouderde huurlocaties met een hoog energieverbruik. Houtlab ontving een Construction Stored Carbon-certificaat voor CO ₂ die in de houten constructie is opgeslagen.
Elektrificatie wagenpark	Alle (EU)	Het aandeel elektrische auto's met geel kenteken is gegroeid van 16,2% naar 19,8%
Opwekking zonne-energie	Caribbean	Betonindustrie Brievengat draait voor 80% op zonne-energie en ook het dak van Mijnmaatschappij Curaçao en A&M Cement Company zijn sinds dit jaar voorzien van zonnepanelen om zo het aandeel zelf opgewekte energie verder vergoten.
Energiezuinig materieel	Caribbean	Bonairiaanse Wegenbouw Maatschappij heeft geïnvesteerd in een nieuwe asfaltmolen met zuiniger gebruik door schonere generatoren.
Duurzame bouwplaats	BHV	Bouwplaatsen voorzien van LED-verlichting met klokschakeling en keten voorzien van deurdrangers

Copyright & Colofon

Bescherming intellectueel eigendom

Het auteursrecht op dit document berust bij JAJO. Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door JAJO.

Ondertekening

Auteur(s):	Judith Doorn
Kenmerk:	CO ₂ -Prestatieladder Verslag 2023
Datum:	11-11-2024
Versie:	1.0
Verantwoordelijke projectleider:	Judith Doorn